

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SAUSIO – JANUARY 1, 2011 Vol. CII Nr. 1

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-30-10

Prasmingų ir dvasingų Naujųjų metų!

Sausio 1-oji – Lietuvos vėliavos diena

Vilnius, gruodžio 30 d. (ELTA) – Pirmąją Naujųjų metų dieną vilniečiai ir sostinės svečiai kviečiami pagerbti Lietuvos savanorių žygdarbį – 1919 metų sausio 1 dieną pirmą kartą virš Gedimino kalno buvo iškelta lietuviška trispalvė.

Vėliavos pagerbimo tradicija siejama su sostinę gynusio savanorių būrio, kuriam vadovavo karo komendantas Kazys Škirpa, trispalvės iškėlimu Vilniaus Gedimino pilies bokšte minėtą dieną. Pasak to meto liudytojų, dešimt Lietuvos vėliavą iškėlusiu savanorių – karininkas K. Škirpa, karo valdininkai Jonas Nistelis ir Petras Gužas, kareiviai Albinas Rauba, Romualdas Marcalis, Pranas Plauska, Jonas Norvila, Mikas Slyvauskas, Vincas Steponavičius ir Stasys Butkus – pagerbė ją šautuvų salvėmis, sugiedojo Lietuvos himną ir pasibučiavo.

Amerikos lietuviai demonstruoja JAV sostinėje Washington, DC, 1990 m. balandžio 4 d. „Draugo“ archyvo nuotr.

PERIODICALS

Prezidentė pasirašė Teismų įstatymo pataisais

Vilnius, gruodžio 28 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Teismų įstatymo pataisais, kuriomis keičiama uždara teismų administracinės veiklos kontrolės sistema. Įsigaliojus pataisoms teismų veiklos tyrimuose turės galimybę dalyvauti ne tik teisėjai, bet ir žinovai, mokslininkai bei visuomenės

atstovai. Visuomenė galės dalyvauti tiriant bylų skirstymo teisėjams objektyvumą, tiriant bylų vilkinimo atvejus ar teisėjų elgesio su proceso dalyviais kultūrą.

„Norėdami atgauti žmonių pasitikėjimą teismams, teismams privalo dirbti skaidriai ir atvirai. Pataisais, leidžiančios visuomenei dalyvauti teismų

veiklos tyrimuose – galimybė teismams tapti atviresniems. Ar teismams pasinaudos šia galimybe ir skirs dėmesį bendradarbiavimui su visuomene – pačios teisėjų bendruomenės apsisprendimas. Tikiuosi, kad Teisėjų taryba tam skirs didžiulį dėmesį“, – teigia šalies vadovė, kurią cituoja Prezidentės spaudos

tarnyba.

Prezidentės pastangomis parengtos Teismų įstatymo pataisais sudarys palankesnes galimybes ir teismų vadovų rotacijai, užtikrinančiai skaidresnį teismų darbą, greitesnes permainas ir sklandesnį darbo organizavimą.

Pasikeitė Lietuvos stačiatikių bažnyčios vadovas

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) – Stačiatikių bažnyčia Lietuvoje turi naują vadovą – iš pareigų pasitraukus Vilniaus ir visos Lietuvos ortodoksų arkivyskupui metropolitui Chrizostomui, į jo vietą paskirtas arkivyskupas Inokentijus, šią savaitę patvirtino Bažnyčios atstovas.

Naujasis Lietuvos stačiatikių vadovas pareigas pradėjo eiti gruodžio 24-ąją. Tą pačią dieną Rusijos stačiatikių bažnyčios Šventasis Sinodas nusprendė patenkinti 20 metų Lietuvos stačiatikių vadovu buvusio 76 metų amžiaus metropolito Chrizostomo prašymą palikti eitas pareigas. Planuojama, kad naujasis Lietuvos stačiatikių vadovas arkivyskupas Inokentijus į Lietuvą atvyks sausio viduryje. Arkivyskupas Inokentijus iki šiol vadovavo arkivyskupijai, jungiančiai Vakarų Europos valstybių parapijas.

Lietuvoje stačiatikių (ortodoksų) tikėjimą išpažįsta apie 150 tūkst. gyventojų. Tai sudaro 4 proc. visų Lietuvos gyventojų.

Tarp sulaikytųjų Minske – ir Humanitarinio universiteto studentai

Vilnius, gruodžio 29 d. (ELTA) – Už dalyvavimą proteste prieš nedemokratiškus Baltarusijos prezidento rinkimus Minske yra sulaikyta 11 Lietuvoje veikiančio Europos humanitarinio universiteto (EHU) studentų. Tokius duomenis Lietuvos studentų sąjungai pateikė pagalbos be-

Baltarusiai Oktyabrskaja aikštėje, Minskas, 2010 metai. Demotix/Kseniya Avimova nuotr.

sikreipiantys EHU studentų atstovai, kurių duomenimis, tarp sulaikytų jaunuolių yra ir Lietuvos pilietybę turinti bei Minske gyvenanti Baltarusijos valstybinio pedagoginio universiteto studentė Olga Marževskaja. Ji sulaikyta 10 parų. Kitiems areštuotiems studentams skirta 10–15 parų administracinio suėmimo. Pasak EHU studentų atstovų, vienai iš suimtųjų Nastia Palazhanka, šiuo metu esančiai KGB kalėjime, gresia iki 15 metų nelaisvės. Pasak Lietuvos studentų sąjungos, jaunimo vadovai Minske buvo suimami ne tik demonstracijos metu, bet ir prie savo gyvenamosios vietos.

2010 m. gruodžio 19-ąją vykę Baltarusijos Prezidento rinkimai pripažinti kaip neatitikusieji Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos keliamų demokratiškumo ir skaidrumo reikalavimų. Pasibaigus balsavimui prezidento rinkimuose Minske piliečiai susirinko į opozicijos organizuotą mitingą. Baltarusijos milicijos pareigūnai sulaikė per 600 protestuotojų. Per 200 suimtųjų yra studentai bei jaunimo vadovai.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- D. Cidzikaitės skiltis (p. 3)
- Iš atsiminimų rojaus niekas neišvays (p. 4)
- Laiškų duomenų bazė – žvilgsnis po dvejų metų (p. 5)
- Renginių kalendorius (p. 7)
- 100-metį nugalėjusi prieškarį šaulė Anelė Sinickienė (p. 8, 11)
- Sporto naujienos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Visi žinome, kaip svarbu gerai pradėti naujus metus, arba išlipti iš lovos ta – gerą – koja. Ne veltui lietuviai sako: „Kokia bus paskutinė senųjų metų diena, tokie bus ir naujieji.“ Gerų darbų 2010-aisiais JAV lietuvių visuomeninėje, labdaros ir kultūrinėje veikloje nestigo. Gaila, jog ne apie visus juos suspėjome parašyti „Drauge“. Bet tikrai stengėmės. Tiesa, netrukio ir atvejų, kai nemokėta įsiklausyti, susitarti, dirbti išvien (pats ryškiausias to pavyzdys turbūt būtų rinkimai į JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės valdybą). Vis dėlto iš prigimties sugebantys ir dažniausiai norintys mokytis iš savo ir kitų klaidų galime ir čia pasitaisyti. Tegul Naujieji metai nepašykšti gerų darbų, sutarimo ir susiklausymo mūsų šeimose, bendruomenėse, parapijose ir organizacijose.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2011 – Šimtieji „Ateities“ žurnalo metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

Ko norėti iš Seimo narių, jeigu patys ateitininkai tyli?....

Grasilda Reinytė

Lietuvos Seime siūloma įteisinti lytinių ląstelių donorysę ir embrionų užšaldymą. Taip pat siūloma, kad privačių nevaisingumo klinikų paslaugos būtų apmokamos valstybės lėšomis. Tarp šios akcijos rėmėjų yra teigiančių, kad net 21 savaitės negimęs kūdikis nėra laikytinas žmogumi.

Tačiau ko norėti iš Seimo narių, jeigu tarp ateitininkų dar keliamas klausimas: „Kada prasideda žmogaus gyvybė?“ Ateitininkijos šimtmečio šventės metu, 2010 m. lapkričio 26 d., Čikagoje, vienas paskaitininkas tarp kitko paminėjo disidentinį požiūrį į abortų teisėtumą, teigdamas, kad yra rimtų filosofų ir jėzuitų, kurie laiko Bažnyčios mokymą apie abortus nekatalikišku. Negalio tyli, ypač pamąčiusi, kad dauguma dalyvių visiškai į tai nereagavo, priimdami tai kaip tiesą arba nepagalvodami, ką Bažnyčia iš tikrųjų apie tai moko.

Norintys abortą pateisinti bando sumenkinti Bažnyčios mokymą teigdami, kad jos požiūris aborto klausimu nebuvo pastovus. Iš tiesų per visus amžius Bažnyčia mokė, kad abortas yra smerktinas. Yra buvę teologų, kurie iškėlė klausimą, kada siela susijungia su kūnu, bet nuo pirmojo katekizmo — Didache (c. 80) jau yra rašoma: „Negalime užmušti vaiko abortu“.

Bet grįžtame prie klausimo: „Kada siela susijungia su kūnu, kada įvyksta tas įkvėpimas?“ Tomas Akvinielis 13-tame amžiuje galvojo, kad siela su kūnu susijungia 40 dienų po įvaisinimo, bet jau 17-tame amžiuje du mokslininkai — Thomas Fienus ir Paolo Zaccaria, mokė, kad per įvaisinimą atsiranda siela, nes ji reikalinga kūnui augti į žmogų. Klausimas tapo ne „kada siela įeina į kūną“, bet „ar iš vis turime teisę nustatyti momentą, prieš kurį abortas yra moralus, o po to — nebemoralus?“ Ne, bet kokioje stadijoje abortas yra rimta nuodėmė prieš mūsų Dievą, mūsų Kūrėją.

Katalikų Bažnyčios mokymas šiuo klausimu yra nekintantis. Antrojo Vatikano Susirinkimas moko, kad abortas yra neapsakomas nusikaltimas. Kaip mes katalikai, ypač ateitininkai, kurie save laikome inteligentais, galime sau leisti būti taip lengvai užliūliuojami? Jei mes tylėsime, akmenys prabils.

Siūlyčiau visiems pasiskaityti šį straipsnį internete, kad geriau suprastumėte istorinį Romos Katalikų Bažnyčios mokymą apie gyvybės pradžią:

<http://www.catholicculture.org/culture/library/view.cfm?id=3361&CFID=62399849&CFTOKEN=27127887>

Grasilda Reinytė yra Pastoracijos studijų fakulteto, Loyolos universitete, Čikagoje, magistrantė.

2011 metais „Ateities“ žurnalas švenčia šimtmetį

Kviečiame užsiprenumeruoti

Nepraleiskite nė vieno šio istorinio žurnalo numerio. O jei jau gaunate, pradžiuginkite kitus prasminga dovana.

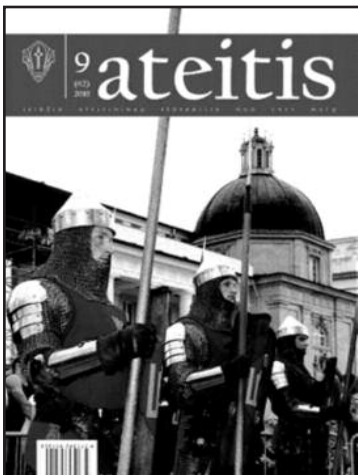
- JAV prenumeratos kaina: 45 dol.
- Dovana/prenumerata Lietuvos mokyklai ar ateitininkų kuopai: 20 dol. (USD)
- Priimamos ir aukos palengvinti vis kylančias spausdinto žodžio išlaidas.

Čekius rašyti: „Lithuanian Catholic Federation Ateitis“.

„Memo“ eilutėje pažymėkite: „Ateities prenumeratai“

Savo prašymą ir čekį siųskite JAV prenumeratų tvarkytojai:

Ramunei Kubiliūtei
808 Judson, 3B
Evanston, IL 60202

Sesės ir Broliai Kristuje,

Užbaigiant 2010-uosius, Ateitininkijos pirmojo šimtmečio sukakties, metus ir pradėdami naujuosius, prašome Jėzų Kristų, mūsų Atnaujintoją, įkvėpti mumyse tvirtą ryžtą būti Jo gyvais bendradarbiais, puoselėjant ir plečiant Jo Karalystę išeivijoje ir Lietuvoje.

Kun. Kęstutis A. Trimakas,
Š. Amerikos ateitininkų
dvasios vadovas

2010 metais
ateitininkų šeima neteko šių
brangių narių:

Ignas Medziukas
Jurgis Mikaila
Birutė Empakerytė Lukoševičienė
Juozas Baužys
Eugenija Ignatavičiūtė Kraučūnienė
Henrikas Stasas
Birutė Baltrušaitytė Bublėnė
Pranas Joga
Aldona Pemkutė Underienė
Jadvyga Damušienė
Aldona Šapalaitė Šoliūnienė
Ona Stankaitytė Baužienė
Vacys Saliklis
Alfonsas Pargauskas
Kostas Norvila
Kazimiera Bradūnienė
Dr. prof. Juozas Meškauskas
Dr. Vacys Šaulys

Prisiminkime juos ir kitus mirusius
ateitininkus maldoje.

Du pusbroliai Čikagos ateitininkų Kūčių šventėje: Karalius – Gilius Aleksa ir angelas – Rytas Kulbis. Kažin, kuris turtingesnis?

GANYTOJO ŽODIS

PADĖKA UŽ PRISIKĖLIMĄ IR ŠVENTOSIOS ŠEIMOS ŠVENTĖ

Arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ

Pamokslas, pasakytas Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovėje
2010 m. gruodžio 26 d.

Antrąją šv. Kalėdų dieną, gyvendami Kalėdų nuotaika, renkamės į Prisikėlimo šventovę padėkoti Dievui už laisvės dovaną ir Betliejaus Kūdikio artumoje apsvaistyti tai, kas aktualu kiekvienam asmeniškai ir visai tautai.

Tai, ką mačiau Kauno arkikatedroje Kalėdų naktį, maloniai patvirtino, kad laisvės dvidešimtmetis atnešė ne tik sunkiai sprendžiamų klausimų, bet ir gerų vaisių. Nors dvidešimt metų masinio informavimo priemonės dažniausiai piršo Lietuvos gyventojams nesuderinamą su Evangelija gyvenimo būdą, arkikatedra buvo pilna jaunų žmonių ir jaunų šeimų. Tie jauni žmonės nebuvo, kaip sovietmečiu, suvaryta minia; jie galėjo būti namuose ar kur nors restorane, bet jie buvo čia, prie Betliejaus prakartėlės. Advento metu mačiau daugybę jaunų žmonių, einančių išpažinties ir Komunijos. Ką tai reiškia?

Atrodo, žmonėms pradeda pabosti daugelio TV programų lėkštumas, melas bei žmogaus nuvertinimas, ir jau ieškoma to, kas patvaru ir tikra. Panašų atsakymą siūlo ir kas mėnesį skelbiami įvairių institucijų įvertinimai. Bažnyčia visuomet užima aukštą vietą, nepaisant ne tik neigiamos informacijos apie ją, bet ir pasitaikančių tikrų kunigų nuodėmių.

Visus metus dėkojome Dievui už laisvę ir bandėme apmąstyti laisvės dovaną. Daugelis supratome, jog laisvė – tai ne aukso puodas ir ne loterija, siūlanti ne uždirbti, bet išlošti milijoną. Laisvė – tai prisiimta atsakomybė laisvai kurti gerą ir kairioti pagalvius į ratus blogiui, bandančiam įvairiomis formomis „išpiliuoti“ mūsų Tėvynėje.

Supratome pamatinę tiesą, kad laisvės negalima sutapatinti su prabangiu gyvenimu, nes toks gyvenimas neužtikrina nei džiaugsmo, nei laimės. Laisvė yra dovaną net tada, kai dėl jos reikia išgyventi ekonominius sunkmečius, pakentėti. Jeigu kas šito nesuprato, veltui dvidešimt metų gyveno laisvoje Lietuvoje.

Šiandien apstu juodos neviltes, daugelis žmonių blaškosi sugriuvus jų kortų nameliams. Tą žmogaus nevilgtį didina matymas, kad kažkas teisiais, dar dažniau neteisiais būdais susikrovė milijonus, o jam, bėdžiui, liko paskutinė vieta. Nepaguodžia žinojimas, kad didelių bėdų turi ne tik Lietuva, bet ir daugelis išsivysčiusių Europos šalių.

Įžvalgūs analitikai aiškiai tvirtina, kad matomas krizes pagimdo nematomos, dvasinės krizės. Jei serga žmogaus dvasia, veltui kuriamos programos pakelti ūkį, pristabdyti kontrabandą bei valdininkų korupciją. Reikia gydyti žmogaus sielą.

Šv. Kalėdos atsako į mums visiems rūpimą klausimą, kas galėtų mums padėti. Tai Kalėdų Kristus, Betliejaus Kūdikis, Dievo Sūnus, įžengęs į žmonių gyvenimą ir pasiūlęs sekti paskui Jį. Betliejaus Kūdikis nežada ekonominių stebuklų, nežada lengvos gerovės, bet žada pakeisti širdis ir tai padaro, kai žmogus jam

atsiveria. Žinoma, žmogus visuomet gali neatsiverti, nes jis yra laisvas.

Dažniausiai antrąją Kalėdų dieną švenčiame kankinio už Kristų Šv. Stepono šventę, bet šiais metais pirmenybę teikiame Šventajai Šeimai – sekmadienis po Kalėdų yra Šventosios Šeimos šventė. Evangelija mums papasakojo labai reikšmingą epizodą iš Šventosios Šeimos gyvenimo. Kūdikui buvo iškilęs pavojus, ir Viešpaties angelas paliepė bėgti į Egiptą ir tenai laukti, kol numirs tironas. Pasirodo, Šventoji Šeima nebuvo apsaugota nuo gyvenimo smūgių ir juos, Dievo padedama, turėjo išverti, nekeikdama savo likimo, bet saugodama ištikimybę Dievui. Ir tai padaryti jai pasisekė.

Apie daug ką reikia mąstyti dabartinėje Lietuvoje, bet apie šeimą bene daugiausia. Šeimoje išmokstama būti žmogumi. Šeimoje žmogus išmoksta atsakingai gyventi laisvėje. Patvari, santuokinė meilė sauganti šeimą yra Dievo dovaną ne tik tėvams bei vaikams, bet ir visuomenei, tautai. Nuo sužeistos šeimos prasideda beveik visos dabartinės bėdos.

Mūsų šeimos yra pavojuje. Į jas kėsina visa dabarties kultūra, pradedant vadinamoju šeimos planavimu ir baigiant iškreipta šeimos sąvoka, kai bandoma įteigti, jog šeima yra drauge gyvenančių asmenų institucija. Ačiū Dievui, kad šeimos sampratą gina mūsų Konstitucija.

Šventąją Šeimą išgelbėjo dangaus angelas. Kai kam atrodo, kad šeima gali išgelbėti pinigai. Jie teigia: jei bus pinigų, visas išsprendęs savaimė. Taip nebus. Juo daugiau pinigų, juo daugiau gundymų, jei nebeturima tikėjimo ir protingos galvos. Pinigai reikalingi, bet jų padidėjimas anaipol nereikš, kad mūsų šeimos bus sveikesnės. Juo greičiau suvoksime, kad mūsų šeimas gali išgelbėti tik dangus, juo daugiau bus galimybių nesunykti, mūsų akivaizdoje nykstant net didelėms tautoms.

Sausio 10 d. Kaune, arkivyskupijos salėje, vyks konferencija apie iššūkius dabartinei šeimai. Šią konferenciją organizuoja dviejų didžiausių krikščioniškų konfesijų vadovai – Lietuvos vyskupų konferencija ir Maskvos patriarchyto Viešųjų bažnyčios ryšių departamentas. Konferencijoje kalbės katalikų, stačiatikių ir protestantų vyskupai. Tai tarsi geras dangaus ženklas: kai šeimai iškilio pavojus, pečius suglaudžia visi, kam yra brangi šeima. Labai kviesčiau šioje konferencijoje dalyvauti jaunus žmones ir jaunas šeimas.

Prieš jūsų akis šioje šventovėje yra Dievo Gailestingumo paveikslas. Lietuvos vyskupai 2011 metus paskelbė Dievo Gailestingumo metais. Pasaulis Dievo gailestingumą patyrė tą pirmąją naktį, kai Betliejuje gimė Kristus; gailestingumas nušvito ant Golgotos, kai už mūsų nuodėmes buvo išlietas Kristaus Kraujas. Prisiliesti prie šio Dievo Gailestingumo esame kviečiami per visus 2011 metus. Mūsų ir mūsų šeimų žaizdas gali išgydyti tik gailestingoji Dievo meilė. Reikia tik jai atsiverti.

DALIA CIDZIKAITĖ

2010-ieji: išvažiuoti, pasilikti, sugrįžti?

Senujų 2010 metų smėliui išbyrėjus, kone kiekvienam žurnalui, laikraščiui, internetinei svetainei, TV ar radijo laidai vis dar skubant paskelbti savo metų žmogų, metų laidą, metų straipsnį, autorių, citatą ir t. t., pabandykime ir mes ką nors išrinkti. Pavyzdžiui, 2010 metų žodį. Jei ne pirmuoju sąraše, tai tikrai penketuke, manau, būtų žodis „emigracija“ (ar „emigrantas“).

Ginas Dabašinskas straipsnyje „2011-ieji: tautos išsikraustymo grėsmė“ pastebėjo, jog pastaruoju metu emigracija tapo viena populiariausių Lietuvos viešosios erdvės temų („Valstybė“, 2010 m. lapkričio 27 d.). Jo nuomone, iš dalies taip atsitiko dėl instinktyvaus Lietuvos žiniasklaidos poreikio pabrėžti išskirtinumus, o ne nuosekliai tirti reiškinius. Šiuo atžvilgiu, teigia straipsnio autorius, lietuviška emigracija yra ištis geras siužetas. Kalbant apie emigracinius siužetus, gruodžio mėnesį lietuviškos žiniasklaidos šviesą išvydo trys įdomūs ir dėmesio verti tekstai (pokalbis ir du straipsniai), kuriuos drąsiai galima pavadinti trim dabartinės lietuviškos emigracijos siužetais arba tiesiog – istorijomis.

Pirmasis tekstas – tai internetinio dienraščio Delfi.lt pokalbis su 31 metų teisininku Gediminu Almantu, kuris, rašoma pokalbio su juo pradžioje, Lietuvoje ištvėrė 4 metus – sėkmingai besiklosčiusią karjerą jis iškėitė į doktorantūros studijas Danijoje (Mindaugas Jackevičius, „Užsienyje studijuojantis lietuvis: netikiu tėvynės ateitimi“, Delfi.lt, 2010 m. gruodžio 18 d.). Šveicarijoje mokslus baigęs vyras į Lietuvą sugrįžo vedamas tėvynės ilgesio ir idealizavimo. Lietuvoje, kaip jis pats sako, „išbandžiau viską, kuo tikėjau – savo verslą (...), savarankišką advokato praktiką, darbą vienoje stipriausių advokatų kontorų. Vadovavau Šveicarijos-Baltijos šalių prekybos rūmams Lietuvoje, man buvo siūloma tarpti Šveicarijos garbės generaliniu konsulu Lietuvoje.“ Bet po tų 4 Lietuvoje praleistų metų jaunas teisininkas sakosi esąs nusivylęs didžiąją lietuviškos visuomenės dalimi, jis nemato ateities, nemato tikslo kovoti. Šiuo metu jis studijuoja Kopenhagos verslo mokyklos doktorantūros programoje, emigrantu savęs nelaiko ir bent jau kurį laiką į Lietuvą grįžti negalvoja. Tiesa, pasirinkęs mylėti Lietuvą iš tolo, Gediminas neneigia, jog giliai širdyje sugrįžti kažkada norėtų.

Visai kitaip – priešingai Gediminui Almantui – emigraciją mato Lina Jurkonytė savo esė „Laimė – tai noras dirbti dėl savo šalies, kurios ateitimi aš tikiu“ (Bernardinai.lt, 2010 m. gruodžio 17 d.). Ji neslepia, jog baigusi bakaluro studijas ir ji mąstė apie išvykimą svetur. „Pati esu jauna asmenybė, jaunas žmogus, kuris taip pat galėjo pasirinkti, mano manymu, ne patį lengviausią, o priešingai, kur kas sunkesnę kelią – išvykimą, o ne pasilikimą Lietuvoje“, – rašo Lina. Bet jos mintys pakrypo kita linkme, o širdyje išliepsnojo dar didesnė meilė tėvynei – šaliai, kurioje ji gimė ir užaugo, kur ji subrendo kaip asmenybė, kurioje gyvena tie, kuriems ji yra brangi. Lina rašo, jog būtent šioje šalyje ji jaučiasi laiminga ir mylima ir todėl ji Lietuvos (bent jau artimiausiu metu – D. C. pastaba) nežada palikti.

„Šiomet nevažiuosiu šventėms į Lietuvą“, – skelbia trečiojo straipsnio autorius Andrius Užkalis. „Aš tikiuosi, – toliau rašo jis, – kad šios Kalėdos man ir mano šeimai bus Anglijoje paskutinės, ir todėl šį kartą švęsime čia.“ Po 16 svetur praleistų metų Užkalnių šeima paliks Didžiąją Britaniją, kuri, kaip sako autorius, niekada netapo sava, bet tapo mielais antraisiais namais, kurie priglaudė, ir keliaus atgal į Lietuvą, kuri jau daugiau nei 10 metų laukia jos sugrįžtant.

Šios trys emigracinės istorijos – apie išvažiavimą, pasilikimą ir sugrįžimą – turi daugiau nei po vieną herojų. Tais herojais yra mūsų šeimos nariai, artimieji, draugai, pažįstami. Tais herojais esame mes patys, kartkartėmis susimąstantys, ką pasirinkti: išvykimą, sugrįžimą ar pasilikimą.

Tokie buvo 2010-ieji. Vargu ar padėtis labai pasikeis 2011-aisiais, gal tik svarstyklės pakryps labiau į vieną ar kitą pusę. Niekas nesiginčia, jog, ypač turint omenyje Lietuvos ekonominę padėtį, emigracija, ne tik kaip itin dažnai vartojamas žodis ar siužetas, bet ir kaip reiškinys lietuviškoje padangėje išliks: vieni, nusivylę gyvenimu joje, kels sparnus į sveičią šalį; antri, dar kartą iš naujo atsakę į klausimą, kodėl verta likti Lietuvoje, pasiliks ir dirbs, gyvens toliau; treči, po kelių ar net keliasdešimties metų taip ir nesukūrę tikrųjų savo namų svetur, bandys juos dar kartą atrasti paliktoje tėvynėje. O žiniasklaida, tarp jų ir „Draugas“, ir 2011 metais kalbės ir rašys apie tuos sugrįžusius, pasilikusius ir išvykusius.

„DRAUGAS“ – išeivijos ir Lietuvos jungtis;

www.draugas.org

Iš atsiminimų rojaus niekas neišvarys

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Esu, ko gero, kaip ir daugelis, – nostalgiskas praeičiai. Mes atsimeiname savo pirmąjį žaislą, pirmąjį dviratį, kiek vėliau – pirmąjį pasimatymą, pirmąją meilę, automobilį, darbą. O kiek iš mūsų atsimeiname pirmąsias savo Kalėdas? O pirmąsias Kalėdas ne Lietuvoje? Būtent šį klausimą ir uždaviau Čikagoje gyvenantiems dvasininkams. Paklausiau jų: „Ką Jūs prisimenate iš savo pirmųjų Kalėdų naujame krašte? Kaip civilis ir kaip kunigas?“ Atsakymai įvairūs ir labai įdomūs; siūlau juos Jūsų dėmesiui.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ: Nuostabiliausia ir gražiausia kalėdinė žinia

Gimiau mažas, pirmųjų šv. Kalėdų visai neprisimenu. Atmintyje neišliko ir pirmosios Kalėdos Šiaurės Amerikoje, kai buvau dešimties metų. Tačiau prisimenu pirmąsias šventes Pietų Amerikoje – buvau jau subrendęs, 30 metų. Šešias savaites lankiau 500 lietuvių kilmės šeimų tuo metu 7 mln. gyventojų turinčiame Sao Paulo mieste (dabar – 20 mln.), kol kiti trys lietuviai jėzuitai lankė kitas ar rūpinosi įvairiais Šv. Kazimiero lietuvių parapijos darbais.

Kadangi Brazilijoje silkių rasti būdavo labai sunku, žmonės iš anksto sardinių ar stintų dydžio žuvytes sudėdavo sluoksniais į kibirą, apibarstydami druska bei prieskoniais, kad iki Kūčių jos taptų „silkėmis“. Karštame klimate valgomi grybai taip pat neauga, tad turguje nupirkdavau palmių šerdžių, supjaustydavau kaip grybus, paspirgindavau, pridėdavau grietinės bei prieskonių, ir baltas žmogus neatskirdavo jų nuo tikrų grybų.

Šiltoje žemėje ir eglės sunkiai auga, tad žmonės spalvotas šviesytes kabina kieme ant didelių žvaigždučių (pointsetijų) krūmų, patogaus palmės kamieno ar nedidelės palmės vainiko. Sniego Brazilijoje būna „dulkės“ – tik viename miestelyje ir tai liepos mėnesį, žiemą. Tad ant „eglutės“ tenka pritaisyti vatos gabalėlių, kad primintų tolimos Lietuvos žiemą. Kadangi pats vidurvasaris, Kalėdų senelis keliauja trumpomis raudonomis kelnėmis ir baltai apvestais raudonais marškinėliais, nors pajūryje, Santos uostamiestyje, esu sutikęs Kalėdų senelį tik su maudymosi kelnaitėmis. Mano žiniomis, tai buvo tikras Kalėdų senelis – nešė dovanų maišą.

Nuostabiliausia ir gražiausia kalėdinė žinia – iš mūsų lankomų lietuvių kilmės šeimų (pusė jų – mišrios) 97 proc. ištikimai šventė Kūčias, kiti net savo brazilus kaimynus pamokė, kaip kalėdaičių išsikepti ir namus pašventinti. Brazilų kalėdiniai papročiai atitinka šiauriečių Jonines, nes papročiai keliauja su metų laikais, ne pagal bažnytinę šventę. O Brazilijos lietuviai, kaip normalūs žmonės, gausiai ir labai gražiai lietuviškas giesmes gieda, jos skamba ten kaip Lietuvos kaime prieš 100 metų.

Kun. Kęstutis Trimakas: „Atnašavom Auką – patį visų tautų Taikintoją – Kristų“

Pirmosios Kalėdos Amerikoje? Atvykus iš Europos, tuo labiau iš

Lietuvos, stebina amerikiečių stilius – kaip jie praleidžia visą mėnesį „ruošdamiesi“ Kalėdoms, vaikštinėdami po krautuves, pirkdami dovanas kitiems ir sau. Nežinau, kiek tai buvo paplitę 1949 metais, nes tų metų rugsėjo pradžioje jėzuitų naujokyne užsidariau ir nieko nemačiau. Su tokio pat amžiaus amerikiečiais jaunuoliais, pasirinkusiais šį kelią, buvau visiškai atskirtas nuo pasaulio, kad galėtume atsidėti susikaupimui, maldai ir studijoms. O kai prisiartino Kalėdos, mums buvo pavesta per 3–4 dienas išvalyti visą naujokyno pastatą. Na, ir valėme, švarinome ir blizginome taip, kad prieš pat Kalėdas buvome visiškai išvargę, o pastatas spindėte spindėjo, tarsi pats Kristus turėjo jame apsigyventi. Tikriausiai tai buvo pati pirmoji pamoka mums, kad čia mes nebūsime ponai, kuriems kiti tarnaus, bet mes patys tarnausime kitiems.

Augusto Balsio (Elta) nuotr.

Pirmosios atnašautos Kalėdų Mišios? Baigęs teologijos studijas, išventintas kunigu, 1961 metais atsiradau Miunsteryje, Vokietijoje, dvasingumo institute. Iš Amerikos atvykę angliškai kalbantys kunigai buvome kviečiami patarnauti Vokietijos dalį prižiūrintiems anglų kariams ir jų šeimoms. Keli iš mūsų buvome pakviesti dėstyti tikybą vidurinių mokyklų katalikų mokiniams angliškai. Kūčių vakarą buvau pakviestas kariams ir jų šeimoms atnašauti vidurnaktinio Mišias. Prieš tai Kūčias valgiau anglų generolo Aller namuose su juo ir jo šeima, po to bažnyčioje klausiau karių ir jų šeimų išpažinčių, o atėjus dvyliktai valandai aukojau Kalėdų nakties Mišias. Susirinkusieji giedojo angliškas giesmes, bet iš kažkur girdėjosi ir kitokios giesmės, rodos, vokiškai.

Visa tai man paliko didelį, neišdildomą įspūdį. Štai aš, pasitraukęs iš Tėvynės (pats savotiška karo auka), tapęs kunigu, atnašavau Auką – patį visų tautų Taikintoją – Kristų, taiką ir tvarką palaikantiems anglų kariams ir jų šeimoms. Krašte kitos tautos, kuri, nacių suviliota, pasišovusi užvaldyti pasaulį, sukėlė didžiausią pasaulinį karą. Visi dabar buvome

netoli tos pačios Taikos Versmės. Tuomet mane dirgino klausimas: ar leisimės užvaldomi tautų Sutaikintojo?

Kun. Valdas Aušra, Ziono evangelikų liuteronų parapijos klebonas: „Vaizdiniai, persimaišę su emocijomis“

Atvykau į Jungtines Valstijas 1991 metų birželio 10 dieną studijuoti teologijos. Kai išėjau iš vedinamo oro uosto Columbia mieste, South Carolina valstijoje, mane „pritrenkė“ karšto oro banga. Net vėsus vakaro vėjas, kuris siekė 25 Celsijaus laipsnius, atrodė kaip troškuma po Lietuvos 12–15 laipsnių šilumos. Tą pirmąjį vakarą net nepagalvojau apie gruodžio mėnesį ir Kalėdas Čikagoje, lietuvių sostinėje JAV.

Žiemos atostogas praleidau Čikagoje. Į ją patekau po 15 valandų

tuvių liuteronų parapijoje. Ir vėl – žmonės, veidai, garsai... Tiek lietuviškumo Čikagoje, kad net nesitikti, jog esi ne Lietuvoje. Apsilankėme ir Marquette Park lietuviškose maisto prekių parduotuvėse bei valgyklose.

Šiomis dienomis Marquette Park jau nebe tas. Aš jį pamačiau jau besikeičiantį. Ir minėtos parapijos jau nebe tokios gausios, bet su Aukščiausiojo pagalba ir laiminimu vis dar gyvuoja ir įneša savo dalį į lietuviškos bendruomenės gyvenimą. Šiomis dienomis aš jau nebe svečias Čikagos lietuviškoje bendruomenėje ir pats vedu Kūčių ir Kalėdų pamaldas Ziono lietuvių liuteronų parapijoje. Ir mano šeima yra kartu su manimi.

Kun. Antanas Gražulis, SJ: „Šv. Kalėdų dieną buvau nusiminęs“

Praėjus keliems metams labai sunku kalbėti apie skirtumus tarp Lietuvos ir JAV pasiruošimo Kalėdoms ir jų šventimo. Drąsiai galiu tvirtinti, kad Lietuva labai greitai moka pasisavinti kitų tautų papročius. Kartais gerus, kartais nevykusius. Daug lengviau riedėti žemyn nei kopti į viršų ir išsaugoti tėvų paveldą. Po Padėkos dienos šventės – galima drąsiai tvirtinti – prasideda komercinės Kalėdos. Verslininkai nori padaryti geresnį biznį. Kartu – noromis ar nenoromis – jie reklamuoja Kalėdas. Šiame versle labai atsispindi krikščioniška vertybė – kalėdinė dovana artimui. Perdėtas dovanų pirkimas žmones atitraukia nuo gilesnių vertybių. Pastebėjau, kad kai kuriose šeimose beveik nelikę adventinio pasiruošimo Viešpaties gimtadieniui. Kristus išstumtas iš daugelio gyvenimo. Jis nėra centrinė gyvenimo figūra ir šventų Kalėdų esmė. Tą patį galima drąsiai tvirtinti ir apie lietuvičius, nes sovietmetis giliai įbrėžė prekę į žmonių gyvenimus. Mūsų spauda mieliau reklamuoja daiktus, verslą, o ne dvasines vertybes.

Kalėdų senelis čia daugiau verslininkas. Švento Mikalojaus drabužių spalvos labai bijojo rusai, todėl jų Senis Šaltis (negalėjo vadintis net Kalėdų seneliu) rengiamas mėlynos spalvos drabužiais. Amerikiečiai yra pasilikę raudoną drabužių spalvą. Mokykloje keliose klasėse paklausiau: „Kodėl Kalėdų senelio drabužiai raudonos spalvos?“ Niekas nesugebėjo teisingai atsakyti. Žinoma, čia tiek metų laisvame krašte šv. Kalėdų ir šv. Mikalojaus gyvenimo esmė labiau išryškinama. Čia Kalėdų senelis atneša brangesnes dovanas. Tėvai savo vaikus labiau lepina.

Atvirai pasakius, pirmąją šventų Kalėdų dieną 2003-iaisiais buvau labai nusiminęs, nes į mūsų koplyčią šventoms Mišioms atėjo vos keletas maldininkų. Galvojau – negi visi katalikai ateina į Bernelių (ar Piemenėlių) Mišias vidurnaktį? Lietuvoje jos labai populiarios. Bet juk visi jose dalyvauti negali. O kur jaunimas, vyresni, tėvai? Širdyje juokavau – gerai pavalgis norisi ilgiau pailsėti.

Visiems iš visos širdies norėčiau palinkėti niekada nepamiršti, kad Kūčių vakaras, šv. Kalėdos be Kristaus – tik žiemos šventė ir pagoniškų tradicijų prisiminimas. Didžiausias džiaugsmas – tyra sąžinė ir meilės dovana Jėzui – šios šventės kaltininkui.

Kalėdų dieną lankiausi Ziono lie-

Laiškų duomenų bazė – žvilgsnis po dvejų metų

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ

Bene prieš porą metų, „Draugo“ ir „Lithuanian Heritage“ puslapiuose šio straipsnio autorė ir prof. Giedrius Subačius ragino visus prisijungti prie naujai PLB Lituistikos katedroje UIC pradėto kurti *Asmeninės rašomosios lietuvių kalbos duomenų bazės* (trumpiau – laiškų duomenų bazės) projekto. Dvejų metų sukaktį liudija ne tik data (2008 m. išspausdintas pirmasis mūsų kvietimas), bet ir sukaupti laiškai. Šiandien duomenų bazėje turime sutelkę per 4,000 laiškų, dienoraščių, atsiminimų, nuotraukų užrašų, protokolų knygų, turime ir vieną XIX amžiaus pabaigoje ranka rašytą receptų knygą.

Žinoma, šiandien nesigirtume tiek nuveikę, jei mums nebūtų pagelbėję nuoširdžiai talkinę bendraminčiai. Todėl labai norėtume padėkoti visiems laiškais, dienoraščiais ar rašteliais atsiliepusiems ir prisidėjusiems: Rober Bailey, Danutei Baltutienei, Stanley Balzekui, Jr. ir Balzeko lietuvių kultūros muziejui, James Bezy, Diane Derr, Vytautui Fledžinskui, Danai Gylienei, Nate Hine, Danutei Jankienei, Onai Jurkevičienei, Kęstučiui Ječiui, Kęstučiui Keblui, Algirdui Keblinskui, Violetai Kelterienei, Romualdai Kriaučiūnui, Danguolei Kviklytei, Vitalijai Maciejauskienei, Joseph Majewsky, Daivai Markelytei, Dalei Mečkauskienei, Irenai Mickevičienei, Elaine Millet, Dalei Murray, Jolantai Naruševičienei, Elizabeth Novickas, Jim Paulikas, Anelei Pocienei, Lidijai Ringienei, Kate Rutkowsky, Zitai Sasnauskienei, J. Shevokas, Sande Skinner, Earl ir Judy Steffen, Jeanette Swift, Mindaugui Šinkūnui, Arvydui ir Audronei Tamuliams, Kazimierai Taurantienei, Ritai Urnėžiūtei, Vince Vaicikauskui, Bronei Valickienei, Jurgitai Venckienei, Lakštuonei Vėžienei, Vytautui Virkau, Aušrai Zarinš, Jeanne Zor ir visiems tiems, kuriuos per neapsižiūrėjimą pamiršome čia paminėti.

Laiškai mus pasiekė iš įvairiausių JAV kampelių: California, Michigan, New York, Pennsylvania, Missouri valstijų. Žinoma, daugiausia jų sulaukėme iš čionykščių – čikagiečių. Neretai senelių ar prosenelių laiškams mums siuntė lietuviškai jau nekalbantys pirmosios emigrantų bangos palikuonys, kurių ryšiai su giminaičiais Lietuvoje nutrūko dar prieš Antrąjį pasaulinį karą. Džiugu, jog šis projektas kai kuriems pagelbėjo surasti lietuviškas šaknis, sužinoti apie artimuosius Lietuvoje, su jais susipažinti.

Didžiausią dalį duomenų bazei paaugotų laiškų sudaro 1950–1990 metais rašyti lietuviški laiškai, tačiau esame surinkę ir nemažai XX amžiaus pirmosios pusės laiškų, atvirlaiškių, atvirukų. Turime ir keletą „retenybų“: trejetą laiškų ir vieną atvirlaiškį, parašytus lietuviškai rusiškais (kirilinėmis) raidėmis.

Laiškuose kalbininkų akį patraukia užrašytos tarmės ar bendrinės kalbos ypatybės, tuo tarpu kasdienybės istoriją tyrinėjantys mokslininkai gali pamatyti kasdieninį gyvenimą paprasto žmogaus – emigranto ar Lietuvoje likusio ūkininko – akimis. Istorija prabyla ją patyrusiojo lūpomis.

Vienas iš projekto tikslų nuo pat pradžių buvo ir liko – rinkti visuomenėje mažiau žinomų ar visai nežinomų, paprastų žmonių laiškus. Dėl šios priežasties labai dažnai apie seniausiųjų laiškų autorius nieko nežinome, nes apie juos mažai ką gali papasakoti ir laiškų dovanotojai. Todėl kartais biografijos faktelio suradimas prilygsta detektyvinei istorijai. Iš laiškų informacijos ir genealogijos duomenų bazėje surastų faktų „gimsta“ tikros žmonių gyvenimo istorijos. Štai Bronei Valickienei mums padovanojus giminaičių Survilų laiškus, apie juos beveik nieko nežinojome. Po nemažų tyrinėjimų paaiškėjo, kad Jonas Survilas buvo gana žymus fotografas, turėjęs floristikos ir fotografijos saloną Cambridge miestelyje, Massachusetts valstijoje. Jonas buvo vienas pirmųjų, fotografavęs priešų teritorijas Pirmojo pasaulinio karo metu. Į JAV jis atvyko pas anksčiau emigravusį brolių Petrą 1911 metais. Lietuvoje Jonas, kaip ir brolis, tebuvo lankęs valdinę rusišką mokyklą. Tačiau laiškus rašė lotyniškais raidėmis, lietuviškai, retkarčiais įpainiodamas ir kirilinių raidžių. Brolis Petras, ankstyviausius laiškus rašęs kirilika, 1914 m., jau prasidėjęs karui, buvo grįžęs į Lietuvą. Iš ten į JAV atsivežė šešiolikmetę seserį Filomeną. Laiškų giminaičiams pasikeisdami rašė visi trys Survilai. Geriausiai rašyti mokėjo jauniausioji Survilaitė – Filomena.

Laiškų duomenų bazei renkame ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Lietuvoje. Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių kalbos katedros studentai 2009 metais nuskenavo per 200 laiškų, saugomų Išeivijos instituto archyve. Šią praktiką prižiūrėjo dr. Andrius Utka. Kartu su Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto dėstytojais dr. Daiva Aliūkaite ir Rūta Deksnė artimiausiu metu rengiamės atverti internetinę svetainę, skirtą mūsų projektui. Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyrius – mūsų didžiausias pagalbininkas renkant laiškus Lietuvoje. Šio skyriaus redaktorė Alma Masevičienė priima, skenuoja ir aprašo laiškus, kuriuos Lietuvoje gyvenantieji nori padovantoti laiškų duomenų bazei. Šiuo metu Martyno Mažvydo bibliotekoje yra sukaupta ir aprašyta apie 500 laiškų.

2010 metais mūsų projektą parėmė Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija, parėmusi dvi stažuotes – vieną į Lietuvą, kitą – į JAV. Stažuotės Lietuvoje metu šio straipsnio autorė surado apie 80 atvirlaiškių ir laiškų, rašytų XX amžiaus pirmojoje pusėje. Taip pat kelionės metu peržvelgti Vilniaus universiteto Rankraščių skyriaus laiškų archyvai, rasti trys kirilika rašyti lietuviški laiškai. Čikagoje, University of Illinois at Chicago PLB Lituistikos katedroje, 2010 m. spalio mėnesį stažavosi Alma Masevičienė, kuri sutvarkė beveik 2,000 laiškų Vytauto Virkau archyvą.

Remiantis laiškų duomenų bazės medžiaga esame paskelbę keletą mokslinių straipsnių žurnale „Archivum Lithuanicum“, apie projektą rašėme žurnaluose „Gimtoji kalba“ ir „Tarp knygų“.

Įdirbis analizuoti ir „draugauti“ su laiškais atsiranda pamažu. Labai tikimės, kad daugiau žmonių prisidės renkant šį rašytinį paveldą. Juk elektroniniai laiškai beveik baigia išstumti šią, prieš pusšimtį metų dar tokią įprastą bendravimo priemonę. O ji gali papasakoti daug ne tik apie mus, mūsų šeimas, bet ir apie mūsų šalies žmonių istoriją, rašomosios kalbos istoriją. Tad jeigu turite laiškų arba norėtumėte padėti juos rinkti, vėl raginame – rašykite mums el. paštu:

subacius@uic.edu,
aurelijat@yahoo.com,
a.masevicene@lnb.lt

arba paprastu paštu:

(JAV)
Prof. Giedrius Subačius
Dept. Slavic and Baltic
University of Illinois at Chicago
601 S. Morgan St.
Chicago, IL 60607
USA

(Lietuvoje)
Alma Masevičienė
Retų knygų ir rankraščių skyrius
Nacionalinė M. Mažvydo
biblioteka
Gedimino pr. 51
LT-01504 Vilnius
Tel. 8 5 239 8585

VYTAUTAS MATULIONIS

Žiema

Kaip greit prabėgo vasara! Žiedų žaidimai baigės.
Iš niūraus skliauto tingiai leidžiasi mieguistos snagės.
Ant šaltų žemės lūpų gęsta atsisveikinimo šypsena...
Namo sugrįžus po kelionės ilsis pavargusi diena.

Nuogų šakų voratinklyje įsitaisė sniegas,
Tarp ledo gijų ir skurdžios saulės spindulių.
Kaip išlepinta balta katė įsisigūžęs miega
Po skaidraus šerkšno padabintu patalu puriu.

Dejuoja naštos slegiami kresnų namų stogai.
Raštuotu sidabru užako pilki langų stiklai,
Vaiduokliška ranka išbaltino visus miškų takus,
Grubiai išžarstė žiauriai žūčiai pasmerktus lapus.

Nyki naktis išskleidė tankią, juodą skraistę,
Žvaigždėtą, bet nepermatomą kaip grasi tamsa.
Ja apsiautęs, lydima tviskios šiaurės pašvaistės,
Į rudens vartus tyliai beldžias nekviesta viešnia.

PASLAUGOS

Century 21
10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail:
astykuny@aol.com

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Dalia's In Home Care Agency, Inc.
Seniausia lietuvių agentūra
**We provide: Assisted Living,
Housekeepers & Babysitters**
119 E. Ogden Ave., ste 210 C
Hinsdale IL 60521
Dalia Makauskas
President
Licensed, Bonded, Insured
Call **773-247-6129**
E. mail: **Daliaihc@yahoo.com**

MARQUETTE
PHOTO
SUPPLYREIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

**Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.**
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsitė lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami vienas 2 mieg.,
du 1 mieg. 1vonios butai.
Tel. **630-674-5414** Linas
Century 21 ProTeam

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Šimtai lietuvių dalyvauja
Taizė bendruomenės susitikime

Roterdamas, gruodžio 29 d. (ELTA) – Keli šimtai jaunų piligrimų iš Lietuvos Naujuosius metus sutiks Roterdame su ekumenine Taizė bendruomene. Šiame Nyderlandų mieste gruodžio 28 d. vakarą prasidėjo 33-iasis Europos jaunimo susitikimas, Nyderlanduose rengiamas pirmą kartą.

Į Roterdamą atvyko apie 30,000 jaunų žmonių, kurie čia sutiks Naujuosius metus. Susitikimas baigsis 2011 m. sausio 1 dieną, praneša Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba.

XV amžiuje gyvenusio teologo, filosofo Erazmo Roterdamiečio gimtasis miestas Roterdamas 2009 m. buvo išrinktas Europos jaunimo sos-

tine, Katalikų ir protestantų parapijos įvairiuose miestuose netoli Roterdamo (Hagoje ir Delfte) taip pat priėmė Susitikimo dalyvius.

Gruodžio 31-osios vakarą, Naujųjų metų vigilijos metu, bus pranešta, kuriame Europos mieste Taizė jaunimo susitikimas vyks po metų.

Taizė bendruomenės nariai dalyvaus ir 2011 metų Pasaulio jaunimo dienos Madride (Ispanija).

Ekumeninę bendruomenę Taizė kaimelyje Prancūzijoje Antrojo pasaulinio karo metais įkūrė vienuolis brolis Roger. Šiais metais Taizė bendruomenė pažymėjo 70-ąsias įkūrimo metines.

Įteikti „Operos švyturiai“

Vilnius, gruodžio 28 d. (ELTA) – 90 metų jubiliejų švenčianti Lietuvos opera antradienio vakarą jau dešimtą kartą pagerbė geriausius 2010 metų operos ir baleto solistus. Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre (LNOBT) tradiciškai įteiktos

„Operos švyturių“ statulėlės ir piniginės premijos šio teatro solistams.

2010 m. Metų operos solistės apdovanojimą atsiėmė sopranas Joana Gedmintaitė, įvertinta už Siuzanos vaidmenį operoje „Figaro vedybos“ ir Bruknelės vaidmenį operoje „Bruknelė“.

Užsienio scenose dainuojantis bosas baritonas Kostas Smoriginas pripažintas Metų operos solistu už Figaro vaidmenį operoje „Figaro vedybos“, apdovanojimą atsiimti neatvyko dėl įtempto spektaklių grafiko.

Metų baleto solistės laurais atiteko Olga Konošenko už Olimpijos vaidmenį balete „Kopelija“. Metų baleto solistu pripažintas Eligijus Butkus, sukūręs Natanaelio vaidmenį balete „Kopelija“ ir Romeo vaidmenį balete „Romeo ir Džuljeta“.

Antrą kartą bus pagerbiamas Metų operos solistas už profesionaliai atliktus antraeilius vaidmenis. LNOBT Paramos fondo „Orfėjo lyra“ įsteigtą specialų apdovanojimą šimet pelnė tenoras Rafailas Karpis, sukūręs išimintinus antraplanius vaidmenis operose „Figaro vedybos“, „Karmen“, „Bruknelė“ ir operetėje „Vienos kraujas“.

2010 m. Metų operos solistė – Joana Gedmintaitė.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Kaunas tapo Europos krepšinio čempionato
baigiamųjų rungtynių rengėju

Kaunas, gruodžio 29 d. (ELTA) – Kaune trečiadienį pasirašyta miesto savivaldybės ir Lietuvos krepšinio federacijos sutartis dėl 2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionato baigiamąjo etapo organizavimo.

LKF vardu sutartį pasirašė Kauno miesto meras Andrius Kupčinskis ir 2011 metų Europos krepšinio čempionato organizacinio komiteto di-

rektorius Mindaugas Špokas.

Europos vyrų krepšinio čempionatas kitais metais rugpjūčio 31 – rugsėjo 18 dienomis vyks šešiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Alytuje. Pirmą kartą pirmenybėse dalyvaus 24 geriausios Senojo žemyno komandos.

Nuotraukoje iš kairės: 2011 metų Europos krepšinio čempionato organizacinio komiteto direktorius Mindaugas Špokas, LKF prezidentas Vladas Garastas ir Kauno miesto meras Andrius Kupčinskis.

Kauno miesto savivaldybės-Elta nuotr.

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610 312-644-7750 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.	608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607 312-957-1994 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.
--	--

RENGINIŲ KALENDORIUS

2011 METAI

SAUSIS

Sausio 2 d., sekmadienį: St. Petersburg, FL, Lietuvių klube vyks Naujųjų metų sutikimo paminėjimas. Pradžia 2:30 val. p. p. Vietas užsisakyti pas klubo direktorę Laimutę Alvarado tel. 727-360-1064.

Sausio 8 d., šeštadienį: Pas fil. Bielskus Hinsdale, IL vyks Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus suėiga. Dalyvaus neseniai išleistos knygos „White Field, Black Sheep” autorė Daiva Markelytė. Pradžia 4 val. p. p. Skambinti fil. Jolandai tel. 630-257-2558.

Sausio 13 d., ketvirtadienį: LR ambasada Washington, DC ir Lietuvos nacionalinė televizija rengia diskusijos „Kaip žurnalistai 1991 metų įvykius Vilniuje pavertė veiksmu, lėmusiu tolesnį istorijos vystymąsi?” filmavimą, skirtą 1991 m. sausio 13 d. – Lietuvos kovai už laisvę pažymėti. Diskusija vyks Newseum, The Knight Broadcasting Studio (555 Pennsylvania Ave., Washington, DC). Registracija 2:30 v. p. p., diskusijos pradžia – 3 v. p. p.

Sausio 15 d., šeštadienį: Lietuvių klube (St. Petersburg, FL) vyks priešoperinis St. Petersburg Opera Co. koncertas „Rigoletto Emerging Artists Spectacular”. Pradžia 7:30 val. v.

Sausio 16 d., sekmadienį: Amerikos lietuvių taryba ir JAV LB Lemonto apylinkė rengia Sausio 13-tosios įvykių paminėjimą. Minėjimas įvyks 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje, Lemont, IL.

– Toronto Lietuvių namuose vyks jubiliejinis seminaras, skirtas Sausio 13-osios laisvės aukoms pagerbti: „Europos Sąjungos ir Lietuvos krizė, emigracija iš Lietuvos, lietuvių imigrantai Kanadoje, ‘Lietuvių namų’ ir kitų institucijų perspektyvos”. Pranešėjai: prof. dr. Valdas Samonis, Rimas Sonda, Nerijus Augutis ir kiti. Pradžia 2 val. p. p.

Sausio 18 d., antradienį: Lietuvių klubo patalpose (St. Petersburg, FL) kultūros būrelis rengia popietę. Programoje – prof. dr. B. Vaškelio paskaita „Su svajone per gyvenimą” (rašytojas ir teatralas Antanas Rūkas). Pradžia 2 val. p. p.

Sausio 22 d., šeštadienį: Lietuvių klubo, St. Petersburg, FL narių metinis ataskaitinis susirinkimas. Pradžia 2 val. p. p.

– Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Road, Chicago, IL 60629) 2 val. p. p. rengiamas susitikimas su rašytoja Daiva Markelyte. Autorė pristatys savo memuarų knygą „White Field, Black Sheep: A Lithuanian-American Life”. Maloniai kviečiame.

Sausio 23 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park) vyks lietuvių meno ansamblio „Dainava” susikaupimo popietė-koncertas „Aukos dvasia”, skirtas paminėti Sausio 13-osios įvykių 20-mečiui.

Jono Kuprio nuotraukoje „Dainavos” ansamblis 2010 metais.

Sausio 23 d., sekmadienį: Shoreline Community College (16101 Greenwood Ave., North, Shoreline, WA 98133) vyks Dainiaus ir Astos Vaičekonių koncertas. Pradžia 3 val. p. p. Tel. pasiteirauti 206-546-4101.

– Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park) vyks lietuvių meno ansamblio „Dainava” susikaupimo popietė-koncertas „Aukos dvasia”, skirtas paminėti Sausio 13-osios įvykių 20-mečiui. Pradžia 3 val. p. p. Daugiau informacijos – choro tinklalapyje www.dainava.us arba tel. 800-494-TIXS.

Sausio 29 d., šeštadienį: 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje apie susižeidimus darbe ir kitų skausmų diagnozę kalbės daktaras Jonas Prunskis, MD ir advokatas Vytautas Mockaitis. Daugiau informacijos gausite paskambinę Illinois Pain Institute tel.: 630-748-3300.

Sausio 30 d., sekmadienį: PLC Didžiojoje salėje bus pristatytas

pranešimas apie organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” 2010 m. veiklą. Pradžia 12:15 val. p. p.

– Švč. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje po lietuviškų Mišių įvyks Brighton Park Lietuvių Bendruomenės narių metinis susirinkimas.

Sausio mėn. pabaigoje vyks visuotinis Palaimintojo J. Matulaičio misijos narių susirinkimas. Tiksliai data bus pranešta vėliau.

Lietuvių išeivijos studentų stažuotė (LISS) jau priima prašymus į tris programas: „Stazuotė” (šešių savaitinių kalbantiems lietuviškai); „Studijos/Stazuotė” (šešių savaitinių stažuotė ir lietuvių kalbos kursai nekaltantiems lietuviškai); „Labdara”

landai tel. 630-257-2558.

– Balzeko lietuvių kultūros muziejus 70 metų nuo pirmųjų trėmimų į Sibirą paminėti 2011 m. birželio-rugpjūčio mėn. organizuoja vaikų piešinių parodą „Hope and Spirit”. Joje gali dalyvauti visi lietuvių kilmės JAV gyvenantys 1–10 klasių mokiniai. Parodos dalyviams turi užregistruoti tėvai. Darbus adresuoti: Vaikų piešinių paroda „Hope and Spirit” ir siųsti: Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Darbų laukiama iki **balandžio 15 d.**

Balandžio 29-gegužės 1 d. Neringos stovykloje vyks moterų rekolekcijų savaitgalis, rekolekcijas ves

(mėnesio trukmės savanoriški darbai). Prašymus galima rasti svetainėse www.stazuote.com ir www.lithuanianinternships.com. Visos programos priima studentus ir jaunimą, kurie nori padirbėti Lietuvoje 2011 m. vasarą. Prašymai priimami tik iki 2011 m. **sausio 31 d.** Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į LISS direktorę Rasą Ardytę-Juškiene el. paštu lisprograma@gmail.com

VASARIS

Vasario 6 d., sekmadienį: PLC vyks Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio 115-ųjų metinių minėjimas. Ruošia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė”. Pradžia 12:30 val. p. p.

– Šv. Andriejaus parapijoje vyks pasiruošimo pirmajai Komunijai pamokos (vaikams ir suaugusiems). Kviečiama atvesti vaikus nuo 8 metų amžiaus. Daugiau informacijos kreiptis į Joną Duncią el. paštu: jonasvytautas@verizon.net

Vasario 25 d., penktadienį: Dailės muziejaus patalpose, PLC, Lemont, IL, vyks Daivos Markelytės knygos „White Field, Black Sheep” pristatymas. Rengia Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius. Pradžia 7 val. v. Daugiau informacijos pas fil. Viliją tel. 708-567-9611.

BALANDIS

Balandžio 1–2 d. Washington Court Hotel (Capitol Hill, Washington, DC: <http://washingtoncourthotel.com>) vyks The Joint Baltic American National Committee, Inc. (JBANC) IX konferencija „Baltijos šalių saugumas”, skirta 50-ajam JBANC jubiliejui.

Balandžio 15 d., penktadienį: PLC posėdžių kambaryje, vyks priešvėlykinis susikaupimas. Kviečia Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius. Pradžia 7 val. v. Daugiau informacijos gausite paskambinę fil. Jo-

dr. Kristina Mačiūnaitė ir Kerry Secrest.

GEGUŽĖ

Gegužės 7 d., šeštadienį: PLC Jaunimo rūmų salėje (Lemont, IL) įvyks koncertas „Kojomis žemės nesiekiau”. Koncertą rengia tautinių šokių ansamblis „Grandis”, taip pat dalyvaus šokių grupės iš Čikagos, Cleveland, Toronto. Koncertas skirtas choreografės a. a. Tamaros Kalibataitės atminimui. Pradžia 6 val. v.

BIRŽELIS

Birželio 13-rugpjūčio 5 d.: University of Wisconsin-Madison vyks Baltijos studijų vasaros instituto (BALSSI) rengiami intensyvūs lietuvių, latvių ir estų kalbų kursai. Užsiregistruoti kursams galima iki 2011 m. balandžio 11 d. Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į BALSSI programos koordinatore Nancy Heingartner el. paštu balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

Birželio 30-liepos 3 d.: Neringos stovykloje seselė Ignė ves krikščioniškojo gyvenimo stovyklą.

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 14–21 d.: Neringos stovykloje vyks stovykla „Meno8Dienos”.

SPALIS

Spalio 14–16 d.: Carmelite Spiritual Center (Darien, IL) vyks Akademinio skautų sąjūdžio metinė šventė ir Studijų dienos. Daugiau informacijos pas fil. Viliją tel. 708-567-9611.

– Jau galima rasti 2011 m. stovyklavimo Neringos stovykloje datas. Prašoma atkreipti dėmesį į pasikeitimus 2011 m. organizuojamų stovyklų tvarkaraštyje.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių”, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu dalia.cidzikaite@gmail.com.

Redakcija

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Itasca: 630-748-3300
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Vidaus ligos

DALIUS KEDAINIS MD FACP
WILLIAM MIKAITIS MD
Vidaus ligų ir šeimos gydytojai
Ūmaus susirgimo atveju
priimame tą pačią dieną
1206 East 9th (159th) Street
Suite 210, Lockport, IL 60441
Klinikos tel. (815) 834-8777

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

100–metį nugyvenusi prieškario šaulė Anelė Sinickienė

GINTARAS LUČINSKAS

2010-iesiems einant į pabaigą, šaltą gruodžio 14-osios popietę, kai už lango siautė pūga, pavyko pabendrauti su Anelė Sinickiene (Vasiliauskaitė). Ši alytiškė, prieškario Lietuvos šaulių sąjungos narė, šių metų gegužę atšventė garbingą 100 metų jubiliejų, todėl buvo įdomu išgirsti visą amžių nugyvenusios moters pasakojimą apie nueitą gyvenimo kelią, istorinę praeitį, taip pat sužinoti, ką ji mano apie šias dienas.

Anelė Vasiliauskaitė gimė 1910 m. gegužės 26 d. Alytaus apskrities Alytaus valsčiuje, Kriaunių kaime (Rumbonių parapijoje), ūkininkų Petronėlės (Mankauskaitės) ir Jurgio Vasiliauskų šeimoje. 1914 m., prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, Vasiliauską mobilizavo į Rusijos kariuomenę, iš kurios grįžo tik 1917 m. Kol tėvas tarnavo kariuomenėje, likusiems šeimyniškėms padėdavo motinos brolis Antanas Mankauskas. Šeimoje augo 8 vaikai: 4 broliai ir 4 seserys. 23 ha ūkyje darbų netrūko: vasarą lauko darbai, žiemą – audimas, verpimas. Tėvas Jurgis dar užsiėmė amatais: kaustė arklus, meistravo vežimus, roges, o žiemą – vaikams karuseles ant ledo. Visi buvo darbštūs, tad didesnių nepriteklių nepatyrė.

Vasiliauskaitė mokėsi Alytaus vls. Dubėnų pagrindinėje mokykloje, po pamokų vaidino dramos būrelyje, turėjo gražų balsą. Priklausė ir „Pavasarininkų“ organizacijai. Mokytojas Motiejus Ražanskas buvo puikus pedagogas, ugdytinius gerai išmokinėdavo.

1932 m. lapkritį Panemuninkų mokykloje pradėjo dirbti mokytojas, atsargos karininkas Jonas Sinickas. Jis buvo aktyvus renginių organizatorius, į veiklą įtraukdavo ir vietinį jaunimą. Šis dideliame Vasiliauskų name rinkdavosi padainuoti, pašokti. Renginių, vaidinimų metu ir užsiėmė dviejų jaunuolių Anelės ir Jono meilė.

1934 m. rugpjūčio 25 d. Anelė ir Jonas Sinickai susituokė Rumbonių parapijos bažnyčioje. Tų pačių metų spalį šeima persikėlė gyventi į Panarą (Liškiavos vls.), kur mokytojas buvo paskirtas dirbti pradinėje mokykloje. 1935 m. Sinickas dalyvavo šaulių fizinio lavinimo kursuose Palangoje, iš kur parvežė mylimai žmonai gintaro karolius. Nupirko juos už 50 Lt. Tuo

laiku tai buvo labai dideli pinigai, tačiau mokytojai gaudavo padorų atlyginimą (apie 150–180 Lt.). Tuos karolius senolė šypsodamasi parodė ir šių eilučių autoriui.

Anelė Vasiliauskaitė, Kriauniai, 1934

„1935 m. vasarą Merkinėje vyko Senovės dienos. Sutinkant Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną, aš vadovavau ir vedžiau šaulių moterų būrį. Ne tik mano vyras Jonas vadovavo šauliams, bet ir aš buvau šaulių moterų būrio vadė. Teko šaudyti šaudykloje iš karabino. Su Ryliškių šaulėmis vykome ekskursijon į Kauną, aplankėme šokolado fabriką „Tilka“. 1940 m. pavasarį važiuovome į Vilnių, lankėmės ir prie J. Basanavičiaus kapo. Aktyvi buvau“, – prisiminė jaunystę Anelė.

Kartu su vyru mokytoju ji gyveno įvairiose vietose – Klepočiuose, Ryliškiuose, Noragėliuose, po karo – Janėnuose, Plasapninkuose, Druskininkų kaime. Buvo ištikima vyro pagalbininkė ir palydovė bei gera šeimnininkė: palepindavo mylimą vyrą ir skaniais tortais.

1939 m. kovo 29 d. – balandžio 30 d. A. Sinickienė lankė ir baigė Žemės ūkio rūmų organizuotus kursus Ryliškiuose, įgijo kulinarijos ir kitų praktinių įgūdžių. 1942 m. gegužės 6 d. – birželio 6 d. lankė ir baigė Žemės ūkio rūmų organizuotus mezgimo kursus Seirijuose.

Nukelta į 11 psl.

Anelė Sinickienė, Alytus, 2010 m. gegužės 27 d.

Nuotraukos iš A. Sinickienės šeimos albumo.

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 34

9			2	1	5			6
6		1			7	4		8
*		3			6		5	
		2		*	9		3	
3		5				6		1
	7		5			8		
	8		9			2	*	
2		9	6			7		4
4			8	3	2			5

$$\square + \square + \square = \square$$

	2		9		7		4	
9	4						7	8
				8				*
2			1		3			4
*		6		7		3		
7			8		9			2
				1			*	
5	6						3	7
	3		7		5		9	

$$\square + \square + \square = \square$$

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Ieškau** moters, kartu nuomotis labai gražų 2 mieg. butą Brighton Park rajone. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vyras**, turintis CDL ir 10 metų darbo patirtį, ieško darbo Čikagoje ar priemiesčiuose. Darbo su konteineriais nesiūlyti. Tel. 708-372-7745.

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn rajone, ieško bet kokio darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių ar vaikų priežiūros darbo. 10 metų patirtis, rekomendacijos, nevairuoja. Dirbo ir virėja. Tel. 773-761-9261.

* **Lietuvė** moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu bet kurioje valstijoje. Tel. 321-507-0907.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJAKalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road

Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliskai. Priimamos

įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.

Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC

1645 S. River Rd., Ste. 21

Des Plaines, IL 60018

tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

AMERIKOS „TOP DENTIST“ 2009 M.

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas. Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW. SKYTRIP.NET

info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Pigiausi skrydžiai **LOT** ir kitomis linijomis iš Čikagos

ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-25 235th. Street

Douglaston, NY 11364

Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m. brošura kelionėms i Lietuva ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjoru nuolaida

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.comSiuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė

Tel fax: 708-403-5717

mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė

Tel fax: 708-923-0280

pencylar@comcast.net

PASAULIO SPORTO NAUJIENOS

Parengė Paul Triukas

2010-ieji sporte

2010-ieji buvo ypatingi sportui: vyko žiemos olimpiada, įvairių sporto šakų pasaulio čempionatai, pasiekti įvairūs laimėjimai.

Vancouver olimpiadoje, vykusioje vasario mėnesį, buvo išdalinti 86 medalių komplektai. Daugiausia medalių iškovojo JAV sportininkai – 37, tačiau daugiausiai aukso medalių laimėjo Kanada – 14. Lietuviams medalių iškovoti nepavyko. Paskutinę olimpiados dieną Kanados ledo ritulio komanda baigiamosiose varžybose dėl aukso medalio po pratęsimo 3:2 nugalėjo JAV. Šios rungtynės buvo labiausiai žiūrimos iš visų sporto šakų, vykusių olimpiadoje. Skandalingai sidabro medalį dailiajame čiuožime iškovojo Evgeni Plushenko. Tuo tarpu aukso medalį laimėjo Evan Lysacek. Atsižvelgiant į programos sunkumą ir atlikimą, Lysacek laimėjo teisingai, tačiau Plushenko, kuris 2006-iais laimėjo aukso medalį, su tuo susitaikyti negalėjo.

Vasarą vykusiam pasaulio futbolo čempionate pergale iškovojo Ispanija. Ispanai čempionais tapo pirmą kartą, baigiamosiose rungtynėse nugalėję Olandiją 1:0. Geriausiu čempionato žaidėju pripažintas urugvajietis Diego Forlan. Jis su Urugvajaus rinktine iškovojo ketvirtą vietą, mažosiose baigiamosiose rungtynėse 3:2 pralaimėję Vokietijai.

Kitose varžybose amerikietiškojo futbolo taurę iškovojo „New Orleans Saints“, 31:17 nugalėję „Indianapolis Colts“.

UEFA Čempionų lygą laimėjo italų „Internazionale“. Šie varžybų baigiamosiose rungtynėse 2:0 įveikė vokiečių „Bayern“.

Amerikos beisbolo lygos MLB baigiamųjų seriją laimėjo „San Fran-

cisco Giants“. Jie serijoje iki keturių pergalių rezultatu 4:1 įveikė „Texas Rangers“.

Pasaulio vyrų krepšinio čempionate aukso medalius iškovojo Mike Krzyzewski vadovaujama JAV rinktinė. Sidabro medalius laimėjo Turkijos rinktinė, bronzos – Lietuvos rinktinė. Naudingiausiu čempionato žaidėju išrinktas Kevin Durant.

NBA čempionais serijoje iki keturių pergalių rezultatu 4:3 laimėjo „Los Angeles Lakers“, nugalėję „Boston Celtics“. Eurolygos čempione tapo Barcelona komanda.

Savo trečiąjį „Tour de France“ vardą laimėjo Alberto Contador. Tuo tarpu amerikietis Lance Armstrong pareiškė, jog daugiau šiose varžybose nebedalyvaus.

Pasaulio ledo ritulio čempionatą laimėjo Čekija. Vicečempionais tapo rusai, o bronzos medalių laimėtojai – švedai. Kaip visada, į pasaulio čempionatą nestipriausiai sudėties vyksiantys kanadiečiai ketvirtfinalyje 5:2 pralaimėjo Rusijai.

NHL čempionais tapo „Chicago Blackhawks“, kurie „Stanley Cup“ baigiamosiose rungtynėse iki keturių pergalių 4:2 įveikė „Philadelphia Flyers“.

2010-ųjų metų „NASCAR Sprint Cup“ serijos nugalėtoju tapo Jimmie Johnson, penktą kartą laimėjęs šias varžybas. Indy Racing lygos čempionatą antrą kartą savo karjeroje laimėjo Dario Franchitti. Stipriausiame pasaulio autosporto čempionate „Formulėje 1“ čempionu tapo Sebastian Vettel, atstovaujantis „Red Bull Racing“ komandai.

Teniso sezoną pirmojoje lentelės vietoje baigė Rafael Nadal, laimėjęs tris iš keturių didžiojo kirčio turnyrų.

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

Pertrauka lietuvių salės futbolo pirmenybėse

Šventiniu laikotarpiu Čikagos LFK „Lituano“ („Liths“) salės pirmenybėse yra padaryta pertrauka. Gruodžio 18 d. buvo sužaistos paskutinės 2010-ųjų metų rungtynės. Jos bus tęsiamos 2011 m. sausio 8 d., šeštadienį.

Paskutiniuose 2010 m. susitikimuose „Megaplex“ sporto komplekse (15301 So. Bell Rd., Homer Glen, IL) „Vilniaus“ komanda nugalėjo „Nevėžį“ 8:5, o „Kauno“ komanda įveikė „Pokerio klubo“ futbolininkus 6:4.

Vilniaus komandai net 3 įvarčius pelnė Edvinas Trinkūnas (jo sąskaitoje 9 įvarčiai). Daugiausia įvarčių pelniusiu salės futbolo varžybų fut-

bolininku yra Laimonas Bytautas, pasižymėjęs 12 kartų. Šis „Nevėžio“ komandoje žaidžiantis sportininkas rungtynėse prieš „Vilnių“ įmušė 2 įvarčius.

Dabartinė pirmenybių lentelė atrodo taip:

Vieta, vardas, įvarčių sant., taškai		
1. „Kaunas“	27:23,	10;
2. „Vilnius“	35:21,	9;
3. „Nevėžis“	29:30,	7;
4. „Pokerio klubas“	19:36,	3.

„Lituano“ futbolo komanda „Metropolitan“ salės futbolo pirmenybėse šį sezoną, kuris prasideda 2011 m. pradžioje, nedalyvaus.

Lenkų klubas nenori parduoti lietuvių D. Šerno

Darvydas Šernas, kuris žaidžia Lenkijos aukščiausiosios lygos Lodzės miesto „Widzew“ vienuolikėje, neskuba skirtis su savo komanda, nors juo domisi nemažai kitų Lenkijos bei kitų valstybių klubų.

Su D. Šernu prieš savaitę buvo susitikę Poznanės „Lech“ atstovai, tačiau jų siūlomos sąlygos lietuvių ir

jo dabartinio klubo netenkino. „Widzew“ klubo vadovai už Darvydą norėtų gauti 1 milijoną eurų. O pats Šernas, kuris dabar yra geriausias Lietuvos futbolo rinktinės žaidėjas, galvoja, kad gal jam pavyks patekti į geresnės klasės Europos valstybinę futbolo vienuolikę, kur jis gautų daugiau pinigų ir galėtų labiau tobulėti.

E. Jankauskas Amerikoje nori dirbti treneriu

Lietuvos futbolininkas Edgaras Jankauskas – pirmasis, žaidęs JAV profesionalų futbolo („soccer“) lygos komandoje Boston priemiesčio Foxbor „New England Revolution“. Tiesa, dėl patirtų traumų rungtyniavo jis ne visus metus. Jis buvo pakviestas parungtyniauti „Major soccer“ lygoje, pačioje aukščiausioje JAV, kurioje žaidžia futbolininkai iš viso pasaulio.

Vis dėlto šiam tituluočiausiam Lietuvos futbolininkui „New England Revolution“ klubo vadovybė spalio mėnesį pasiūlė nutraukti sutartį, nebaigus sezono. Edgaras tą pasiūlymą priėmė ir pasitraukė iš aktyvaus sporto.

Tačiau 5 kartus geriausiu žaidėju pripažintas lietuvis neketina atsisveikinti su futbolu. Atvykęs į Čikagą jis dar sužaidė vietas „Lituano“ klubo veteranų vienuolikėje ir pelnė 2 įvarčius. Čikagiečiai turėjo progą iš arti pamatyti šį aukštaūgį žaidėją, per savo karjerą rungtyniausių įvairiose valstybėse dešimtyje komandų ir buvusiu vieninteliu lietuviu, laimėjusiu UEFA čempionų taurę 2003 metais.

35-erių sulaukęs Jankauskas siekia tapti treneriu. Jis neseniai grįžo iš Los Angeles miesto, kur dalyvavo dvi savaites trukusiuose futbolo trenerių kursuose. Kaip teigiama „Delfi.lt“ svetainėje, kursuose darbas buvo įtemptas – 8 val. ryto prasidėję užsiėmimai tęsdavosi iki 8 valandos vakaro. „Judu į priekį, – svetainės

lankytojams teigia žymus futbolininkas. – Kuo daugiau gilinišis į šį sportą iš trenerio pusės, tuo geriau matai, kur dar reikia tobulėti. Netgi pasakyčiau, kad trenerio darbas žymiai sudėtingesnis nei žaidėjo. Jeigu ką tik karjerą baigusį įmestų į rūbinę prieš dvidešimt profesionalų, nematau, kad jis labai tvirtai stovėtų ant kojų.“

Lietuvaitis taip pat pažymėjo, kad JAV futbolas populiarėja, yra daug aikščių, o ir daug jaunimo domisi šia sporto šaka.

Jankauskas norėtų dirbti treneriu JAV, tačiau nežino, kaip pasiseks įsitvirtinti. „Kai esi žaidėjas, – sako jis, – juo labiau geras, komandos pačios tavęs ieško. O kai tampa treneriu, viskas būna atvirkščiai. Niekas iš paskos nebėgs ir nesiūlys sutarties, nekviest treniruoti profesionalios komandos. Reikia pasižymėti, turėti patirties, pasiekti rezultatų“, – teigia mūsų tautietis. Tačiau ar jam pavyks įsitvirtinti trenerio pareigose, parodys ateitis. Linkime jam sėkmės trenerio srityje.

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID — nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

Mirė Čikagos knygnešys K. Rožanskas

Gruodžio 30 dieną, eidamas 92-uosius metus, Vilniuje mirė žymus XX a. antrosios pusės JAV lietuvių kultūrinės veiklos organizatorius ir knygų platintojas, kultūros mecenatas Kazys Rožanskas.

Sterkiškyje, netoli Debeikių (Anykščių r.), 1919 m. kovo 2 d. gimęs Rožanskas jaunystėje dirbo Debeikių pieninėje, o pasimokęs Kaune buhalterijos, tapo sąskaitininku. Iki 1940-ųjų jis buvo šaulys, Lietuvos šaulių sąjungos Utenos rinktinės Debeikių šaulių būrio narys. 1942–1944 m. jis buvo Lietuvos laisvės armijos narys, slapta nuo tėvų rašomąja mašinėle perrašinėdavo pagrindinius leidinius „Laisvės šauklys“ ir „Laisvės kovotojas“, kuriuos gaudavo iš Utenos.

1944 m. įstojo savanoriu į Lietuvos Vietinę rinktinę, dalyvavo susirėmimuose su Armija Krajowa, bet netrukus Ašmenoje buvo suimtas ir išvežtas priverstiniam darbams į Vokietiją, iki 1945 m. buvo laikomas Oldenburge. 1945–1947 m. jis dirbo amerikiečių kariuomenės sargybos kuopoje Viurcburge. 1947 m. Rožanskas persikėlė gyventi į Angliją, 1947–1958 m. dirbo įvairius darbus Nottinghame. Ten jis platino lietuviškas knygas, kurių gaudavo iš JAV.

1958 m. atvykęs gyventi į Čikagą, Rožanskas 1958–1981 m. dirbo „General Motors“ bendrovėje. Išėjęs į pensiją, 1981–2000 m. jis vadovavo „Draugo“ knygynui Čikagoje.

Rožanskas aktyviai išitraukė į Amerikos lietuvių bendruomenės kultūrinę veiklą. 1959–1973 m. jis buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos reikalų vedėjas, rūpinosi lietuviškų vadovėlių leidyba, platinimu bei siuntinėjimu lietuviškoms mokykloms. Visą gyvenimą JAV laikotarpį knygų platinimas buvo pati svarbiausia Rožansko veikla.

Už lietuviškų knygų platinimą bei kultūrinę veiklą anapus Atlanto Rožanskas vadinamas Čikagos knygnešiu.

Jis taip pat buvo žinomas kaip įvairių išėvijos organizacijų dalyvis ir rėmėjas, 1960–2001 m. buvo Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ narys ir jos biuletenio administratorius, įvairių lietuvių organizacijų valdybų išdininkas, rėmė Baltijos Amerikos lietuvių fondą, Tautos fondą ir kitas labdaros organizacijas. 1958–2001 m. jis buvo Lietuvos šau-

Kazys Rožanskas

lių sąjungos išėivijoje Čikagos Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės narys, apdovanotas Lietuvos šaulių sąjungos medaliu.

Rožansko pastangomis ir jam remiant, 1995 m. gimtinėje Debeikiuose (Anykščių r.) buvo pastatytas paminklas už laisvę 1944–1954 m. kovojusiems ir žuvusiems jo kraštiečiams – lietuvaiteis, nešinos ažuolo lapų vainiku, granitinė statula (autorius – R. Midvikis).

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras 1998 m. pripažino Rožanską ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviu, jam suteiktas kario savanorio vardas.

Po daugiau kaip 55 metų, praleistų svetur, K. Rožanskas 2001 m. grįžo į Lietuvą ir iki gyvenimo pabaigos liko Vilniuje.

Nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai jis perdavė didelį asmeninį archyvą ir knygų rinkinį. 2003 m. jis įsteigė Kazio Rožansko fondą Vilniaus krašto lietuvių švietimui remti, įnešė jo pagrindinį kapitalą, ypač rėmė knygų leidybą.

Į paskutinįją kelionę – į Debeikių kapines K. Rožanskas bus palydėtas sausio pradžioje.

Tautvydas Kontrimavičius
www.lrytas.lt

Kazys Rožanskas prie „Draugo“ knygynėlio parduodamų knygų stalo. „Draugo“ archyvo nuotr.

A † A EUGENIJAI BLINSTRUBIENEI

išėjus į Viepaties amžinojo poilsio namus, giliai me liūdesyje likusiems sūnui RIMANTUI su žmona IRENA ir jų sūnams, sesutei BIRUTEI SEKMAKIENEI, jos dukrai RITAI ir sūnui VIKTORUI bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir dalinamės šios didžios netekties skausmu.

*Jonas, Vanda, Saulius, Rimas
ir Ramona Stankai*

100–metį nugyvenusi prieškario šaulė Anelė Sinickienė

Atkelta iš 8 psl.

1941 m. birželio 14 d. jauną šeimą buvo numatyta ištremti į Sibirą. Tik laimingo atsitiktinumo dėka pavyko išvengti šiuropios kelionės. Sinickas dalyvavo mokytojų konferencijoje Alytuje, Šaulių namuose. Sinickienė su dukra iš Seirijų maršrutiniu autobusu ruošėsi važiuoti į Alytų, o vėliau visi kartu – į krikštynas vyro tėviškėje Šlavančių kaime. Namuose priešai nieko nerado. Sužinoję apie iškilusią grėsmę, Sinickai iki karo pradžios slapstėsi ir nakvojo kaimynų kluonuose.

Karo pabaigoje Noragėliuose į namus užėję raudonieji partizanai atėmė iš mokytojo rašomąją mašinėlę. Buvo sunkumų, kai vėl sugrįžo sovietų okupantai. Teko persikelti gyventi kitur, nes abu – buvę šauliai, o vyras dar ir karininkas – sovietų valdžiai atrodė nepatikimi. 1947 m. brolio Juozo sovietiniai aktyvistai „išbuožino“, o 1951 m. privertė iš savo ūkio Kriaunių kaime persikelti į Zaidus.

Sinickams pasidarė lengviau gyventi, kai Alytuje 1960 m. pasistatė namą. Jame šimtametė senolė, vyresnios dukros prižiūrėta, ir dabar tebegyvena. Anelė per radiją klausosi pamaldų, domisi politika, turi savo nuomonę apie dabartinę valdžią.

„Aš gyvenu jau septintoje santvarkoje, išgyvenau du baisius karus. Pirmojo pasaulinio karo metu vokiečiai žiaurūs buvo. Prisimenu, atėmė mūsų kiaulę, sumušė mano tėvą, kai šis nenorėjo turto atiduoti. Smetonos laikais valdininkai nevalgė, vertino savo tarnybą, buvo patriotiškesni. Žmonės, ypač jaunimas, aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, negirtavo. Brolis Andrius baigė Karo mokyklą, vėliau tapo mokytoju; brolis Jurgis tarnavo policijoje, o brolis Stasys pokaryje tapo partizanų ir žuvo.

Šauliai Anelė ir Jonas Sinickai, Širvintos, 1940 m. pavasaris.

Sovietmečiu labai tikėjome ir laukėme, kada Lietuva vėl bus laisva. Labai gerai, kad šalyje vadovauja Prezidentė. Moterys yra rūpestingesnės. Pagirtina, kad Dalia Grybauskaitė viskuo rūpinasi“, – kalbėjo pašnekovė.

Sinickas mirė prieš 23 metus, tačiau 2 dukterys, 4 vaikaičiai ir 5 provaikaičiai neleidžia mamai, senelei ir prosenelei pasijausti vienišai, dažnai ją aplanko. Vaikaitė Rima, socialinių mokslų daktarė, 100 m. jubiliejaus proga įteikė nepaprastą dovaną – Gyvenimo kroniką. Knygoje-albume sudėta daugiau nei 100 nuotraukų iš jubiliatės gyvenimo.

Dukros Astutės Laurinavičienės teigimu, mama mėgsta bendrauti, ragina neliūdėti, pati nestokoja optimizmu. Gal tai ir yra ilgo gyvenimo paslaptis?

Palikdamas jaukius garbingos istorijos liudytojos namus, su pagalba linkėjau jai stiprios sveikatos, kad dar ilgai artimuosius džugintų savo optimizmu, meile gyvenimui. Turbūt kiekvienas galėtume pasimokyti iš visą amžių nugyvenusios moters, kaip reikia vertinti gyvenimą.

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

**11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**JAV LB Socialinių reikalų skyrius** sausio 5 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia į filmų popietę. Bus rodomas filmas „Skapiškis“ (iš ciklo „Mūsų miesteliai“). Filmai rodomo PLC skaitykloje. Maloniai kviečiame apsilankyti.

◆**Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus** sueiga įvyks 2011 m. sausio 8 d. (šeštadienį) 4 val. p. p. Ypatinga sueigos viešnia – Daiva Markelytė, naujos knygos „White Field, Black sheep“ autorė. D. Markelytė pasidalins išpūdžiais, pasirašys knygoje. Sueigos metu knygą bus galima įsigyti. Sueiga vyks pas fil. Bielskus, Hinsdale, IL. Dėl tikslaus adreso prašome skambinti fil. Jolandai tel. 630-257-2558.

◆**Amerikos lietuvių taryba ir JAV LB Lemonto apylinkė** rengia Sausio 13-tosios įvykių paminėjimą, kuris įvyks 2011 m. sausio 16 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, didžiojoje salėje. Minėjime dalyvaus šių skaudžių įvykių dalyvis, Riterio kryžiaus kavaliere, apdovanojimas Lietuvos Vyčio Kryžiaus ordinu, kapitonas Andrius Linas Eiva iš Washington, DC. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti ir pasiklausti kapitoną Andriaus Eivos pasakojimo apie sausio 13-osios nakties įvykius ir pasiruošimą saugoti Lietuvos Seimo rūmus.

◆**Liaudies meno ansamblis „Dainava“** kviečia į susikaupimo popietę koncertą, skirtą paminėti Sausio 13-osios įvykių 20-metį. 2011 m. sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, „Dainava“ rengia koncertą „Aukos dvasia“. Daugiau informacijos apie tai galite rasti choro tinklalapyje www.dainava.us.

◆**Ar žinojote, kad ir nelegaliai** gyvendami JAV, susižeidę darbovietėje, galite gauti kompensaciją ir gydymą? Sausio 29 d., 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje apie susižeidimus darbe ir kitų skausmų diagnozę kalbės daktaras Jonas Prunskis, MD ir advokatas Vytautas Mockaitis.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.

2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

Daugiau informacijos gausite paskambinę Illinois Pain Institute tel.: 630-748-3300.

◆**Sausio 30 d., sekmadienį, 12:15 val. p. p.** PLC didžiojoje salėje bus pristatytas pranešimas apie organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ 2010 m. veiklą. Kviečiame visus, besidominčius organizacijos veikla, apsilankyti.

◆**Sausio 30 d. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje po lietuviškų Mišių įvyks Brighton Park Lietuvių Bendruomenės narių metinis susirinkimas.

◆**Vasario 6 d. 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th St., Lemont, IL 60439, vyks Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio 115-ųjų metinių minėjimas. Ruošia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆**Vasario 25 d., penktadienį, Dailės muziejaus patalpose, PLC, Lemont, IL,** vyks Daivos Markelytės knygos „White Field, Black Sheep“ pristatymas. Rengia Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius. Pradžia 7 val. v. Daugiau informacijos pas fil. Viliją tel. 708-567-9611.

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus** 70 metų nuo pirmųjų trėmimų į Sibirą paminėti 2011 m. birželio-rugpjūčio mėn. organizuoja vaikų piešinių parodą „Hope and Spirit“. Joje gali dalyvauti visi lietuvių kilmės JAV gyvenantys 1-10 klasių mokiniai. Parodos dalyvius turi užregistruoti tėvai. Darbus adresuoti: Vaikų piešinių paroda „Hope and Spirit“ ir siųsti: Balzeka Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Darbų laukiama iki **balandžio 15 d.**

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Sausio 15 d., šeštadienį, Lietuvių klube (St. Petersburg, FL)** vyks priešoperinis St. Petersburg Opera Co. koncertas „Rigoletto Emerging Artists Spectacular“. Pradžia 7:30 val. v.

◆**Toronto Lietuvių namuose** vyks jubiliejinis seminaras, skirtas Sausio 13-osios laisvės aukoms pagerbti: „Europos Sąjungos ir Lietuvos krizė, emigracija iš Lietuvos, lietuviai imigrantai Kanadoje, 'Lietuvių namų' ir kitų institucijų perspektyvos“. Pranešėjai: prof. dr. Valdas Samonis, Rimas Sonda, Nerijus Augutis ir kiti. Pradžia 2 val. p. p.

Pasitinkant Naujuosius metus anksčiau...

Naujųjų metų sutiktuvės Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.
„Draugo“ archyvo nuotr.

Taip 2010-uosius sutiko Brighton Park apylinkės nariai.
Brighton Park apylinkės archyvo nuotr.

O kaip Naujuosius 2011-uosius sutikote Jūs? Lauksime Jūsų nuotraukų ir išpūdžių!

Lietuvos Respublikos ambasada ir Lietuvos nacionalinė televizija kviečia į diskusijas
„Kaip žurnalistai 1991 metų įvykius Vilniuje pavertė veiksmu, lėmusiu tolesnę istorijos vystymąsi?“
filmavimą, skirtą

1991 metų sausio 13 dienai – Lietuvos kovai už laisvę pažymėti

Kur: Newseum, The Knight Broadcasting Studio (555 Pennsylvania Ave., Washington, DC). Dalyvių ir svečių įėjimas iš 6th Street Entrance, tarp C Street ir Pennsylvania Avenue. Newseum pasistatyti automobilių galimybės nėra, tačiau siūlomi du viešieji garažai, esantys 6th Street tarp Pennsylvania Ave. ir C Street, NW.

Kada: 2011 m. sausio 13 d. (ketvirtadienį)

2:30 v. p. p. – 2:45 v. p. p. – Registracija ir saugumo procedūrų atlikimas

3 v. p. p. – 4:30 v. p. p. – Diskusija ir filmavimas

4:45 v. p. p. – 6:30 v. p. p. – Priėmimas

RSVP: iki 2011 m. sausio 8 d. elektroniniu paštu: leonas.garbacauskas@ltembassyus.org Vietų skaičius televizijos studijoje ribotas todėl registracija būtina!

Diskusijoje dalyvaus Joyce Barnathan, Kevin Klose, Andrew Nagorski, Claudia Rosett ir David Satter.

Diskusijai vadovaus buvęs specialusis JAV Valstybės sekretorius James A. Baker, Sovietų ir Baltijos reikalų patarėjas Paul A. Goble ir gerai žinoma Lietuvos žurnalistė Rita Miliūtė.

LR ambasados Washington, DC info